

ISPIT IZ ORGANSKE HEMIJE ZA STUDENTE FIZIČKE HEMIJE

Predmetni nastavnik: Dr M. D. Ivanović, docent

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

IME I PREZIME (OBAVEZNO ŠTAMPANIM SLOVIMA)
(UKOLIKO SE STRANICE ZADATKA RAZDVOJE, OBAVEZNO SE POTPISATI NA SVAKOJ STRANI)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

BROJ INDEKSA

NAPOMENE:

- ZA PISANJE ELEMENTA U NEPOSTOJEĆIM VALENTNIM STANJIMA I TO: $C > 4$, $N^{(0)} > 3$, $N^{(+1)} > 4$, $O^{(0)} > 2$, $O^{(+1)} > 3$ **BEZUSLOVNO SLEDI**

NEGATIVNA OCENA NA ISPITU.

-ODGOVORI SE MOGU PISATI I NA PRAZNIH STRANAMA (POLEDINI) ZADATKA

-KONCEPT **NE PISATI** NA ZADATKU (KORISTITI PRAZNE PAPIRE)

- ISPITNE ZADATKE ISKLJUČIVO POPUNJAVATI HEMIJSKOM OLOVKOM.

- POPUNJAVANJE OBIČNOM OLOVKOM, NAKNADNO BRISANJE I PISANJE HEMIJSKOM OLOVKOM NIJE DOZVOLJENO.

ODGOVORI SE NEĆE BODOVATI U SLEDEĆIM SLUČAJEVIMA:

1. AKO SU PISANI OBIČNOM OLOVKOM A NE HEMIJSKOM.
2. AKO SU ODGOVORI BRISANI VIŠE PUTA.
3. AKO SU STRUKTURE (SIMBOLI I VEZE) I TEKST NAPISANI NEJASNO.

ISPIT JE BODOVAN SA UKUPNO 154 POENA (100%).

OCENJIVANJE: PREKO 90% - 10; 80-89% - 9; 70-79% - 8; 60-69% - 7; 50-59% - 6; 49% I NIŽE - 5

NA POZITIVNU OCENU (6 I VIŠE) STUDENT MOŽE DOBITI MAKSIMALNO DO JEDNU OCENU VIŠE (+10%), SHODNO BODOVIMA NA VEŽBAMA. NEMA NEGATIVNIH BODOVA.

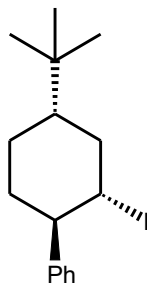
1.

Prikazana je klinasta 2D strukturna formula jedinjenja A. Takođe je prikazano 6 osnovnih konformacionih formula (I - VI), pri čemu su neke od njih međusobno identične.

1. Izabrati onu osnovnu konformacionu formulu (I - VI) koja je **termodinamički najstabilnija**.

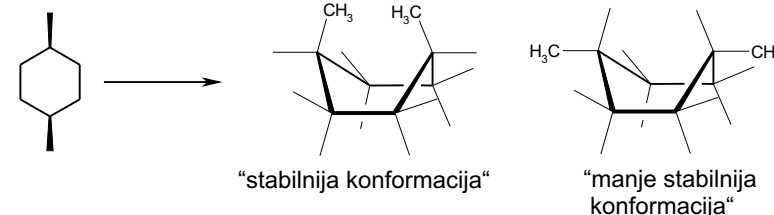
2. Na toj konformacionoj formuli obeležiti sve supstituente različite od vodonika i to u onim položajima koji čine dati konformer **termodinamički najstabilnijim** (najmanje sterne interakcije).

3. Nacrtati konformacionu formulu istu kao pod 2. i obeležiti sve supstituente različite od vodonika, ali u onim položajima koji čine dati konformer **termodinamički najnestabilnijim** (najveće sterne interakcije). Obratiti pažnju da **oba konformera moraju imati istu relativnu konfiguraciju, tj. predstavljati isti dijastereoizomer** (struktura A).

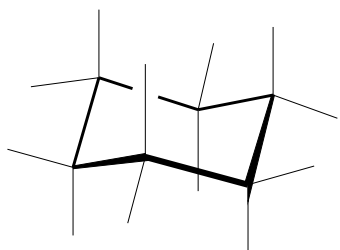

2D strukturna formula jedinjenja A

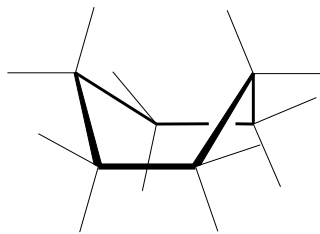
PRIMER:

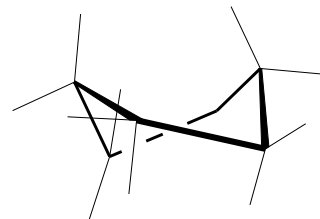
Napomena: prikazane konformacione formule **ne moraju biti niti relativno niti apsolutno termodinamički najstabilnije moguće.**

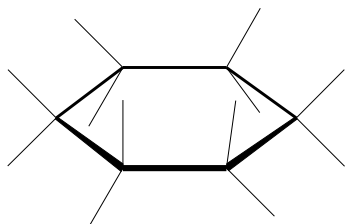
I

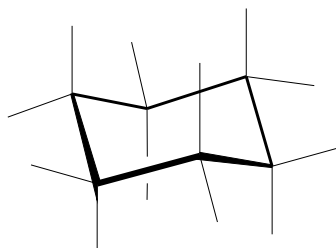
II

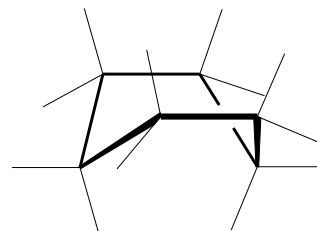
III

IV

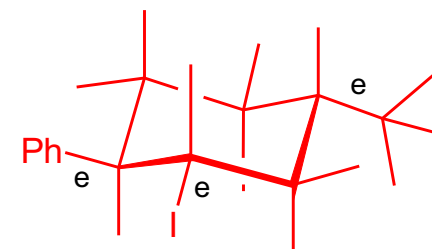

V

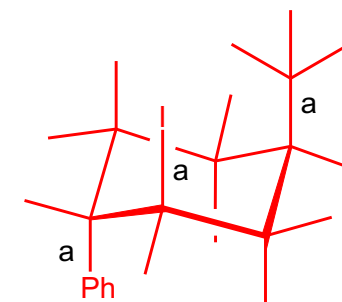

VI

REŠENJE

naj-stabilnija konformacija

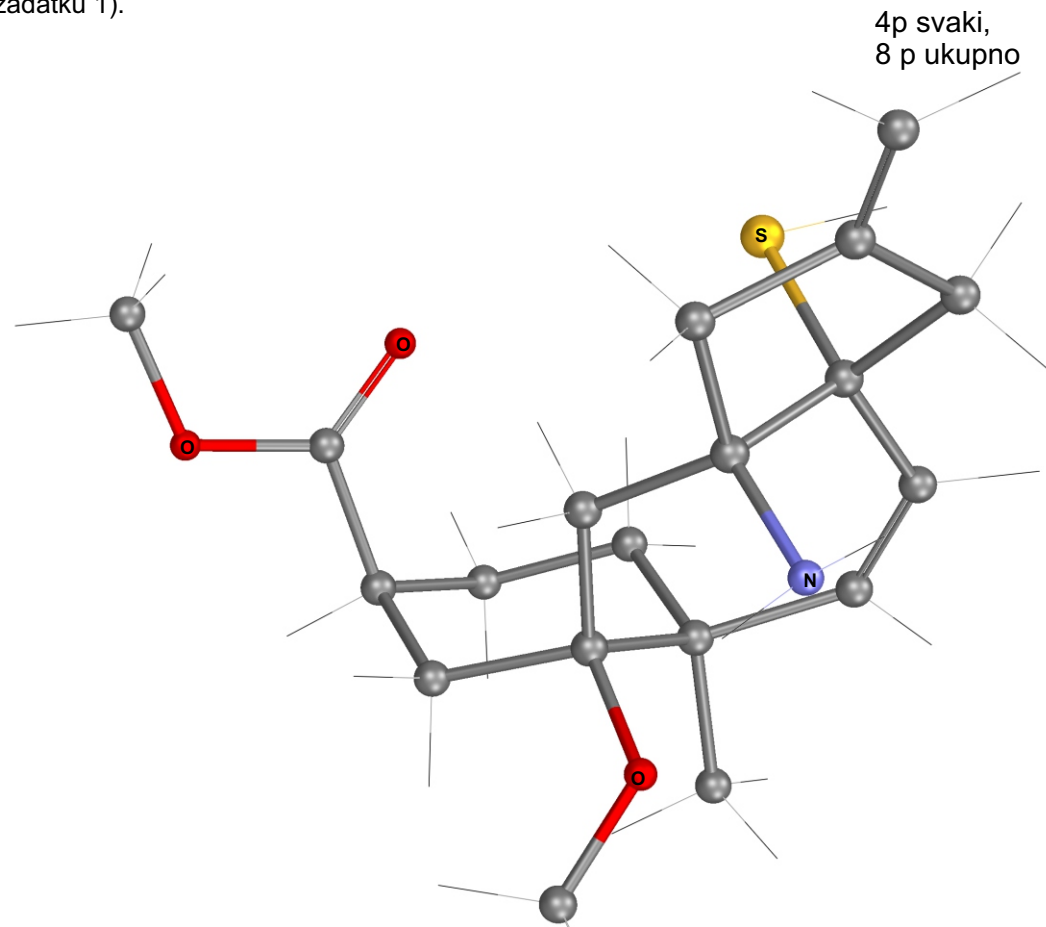
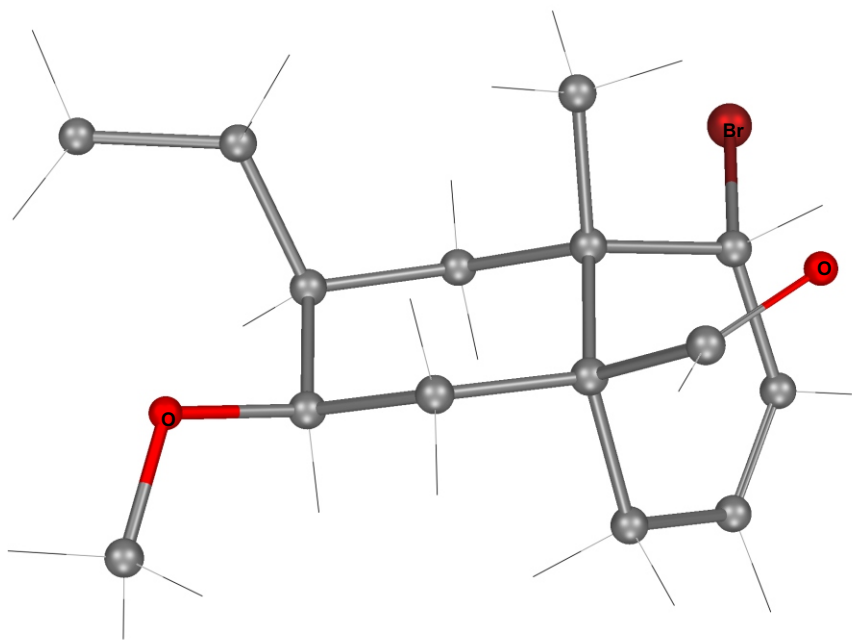

naj-destabilnija konformacija

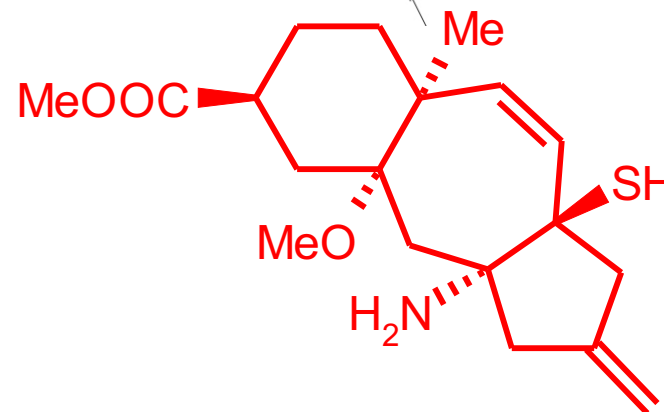
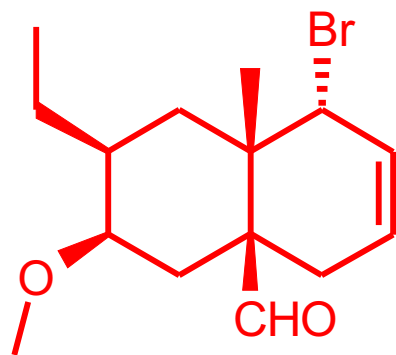
REŠENJE

2.

Prikazane su konformacione formule jedinjenja *I* i *II*. Na osnovu toga nacrtati projekcione klinaste formule jedinjenja *I* odn. *II*. Svi supstituenti različiti od vodonika moraju biti obeleženi odgovarajućom klinastom vezom. (primer je 2D projekciona struktura A u zadatku 1).

4p svaki,
8 p ukupno

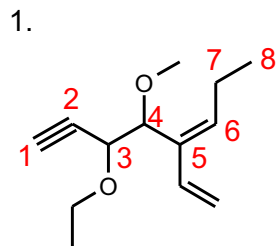

REŠENJE

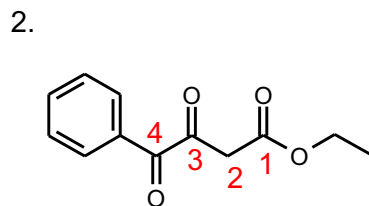
3.

Prikazane su strukture jedinjenja 1 - 8. Ispod svake strukture napisati tačno hemijsko ime datog jedinjenja, **isključivo štampanim slovima**. Na svakoj strukturalnoj formuli obavezno obeležiti brojevima redosled numeracije.

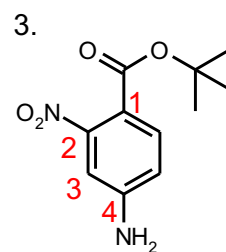
2p svaki,
16 p ukupno

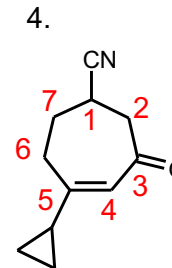
3-etoksi-4-metoksi-
5-vinil-okt-5-en-1-in

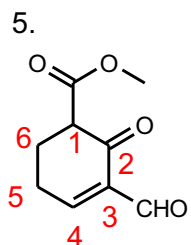
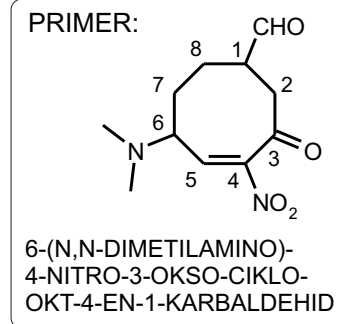
etil-3,4-diokso-4-fenil-
butanoat

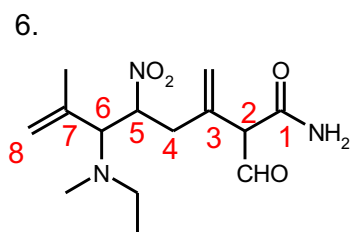
t-butil 4-amino-
2-nitro-benzoat

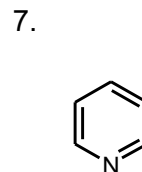
5-ciklopropil-3-
okso-ciklohept-4-
en-karbonitril

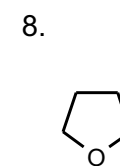
metil 3-formil-2-okso-
ciklohex-3-en-1-karboksilat

6-(N-etil, N-metil)-2-
formil-7-metil-3-metilidene-
5-nitro-okt-7-en-karboksamid

piridin

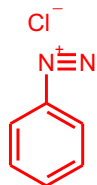
tetrahidrofuran

REŠENJE

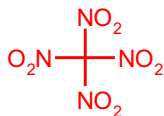
4.

Nacrtati precizne 2D strukturne formule jedinjenja koja odgovaraju tekstualnom opisu. U slučaju jonskih jedinjenja obavezno označiti tačan položaj pozitivne i negativne šarže odn katjon i anjon.

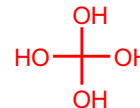
2p svaki,
18 p ukupno

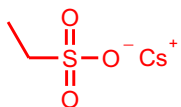
JEDNA DIJAZONIJUMSKA SO
(AROMATIČNA)

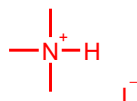
NAJJEDNOSTAVNIJE MOGUĆE
JEDINJENJE SA 4 NITRO GRUPE

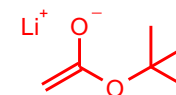
NAJJEDNOSTAVNIJE MOGUĆE
JEDINJENJE SA 4 HIDROKSILNE GRUPE
(NIJE STABILNO, PRAKTIČNO NE POSTOJI)

CEZIJUMOVA SO NEKE
ALIFATIČNE SULFONSKE
KISELINE

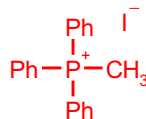
SO JODOVODONIČNE KISELINE
I NEKOG TERCIJERNOG AMINA

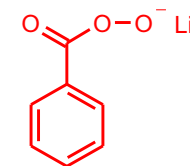
LITIJUMOV ENOLATNI ANJON t-BUTIL
ESTRA NEKE KARBOKSILNE KISELINE

TERCIJERNO ORGANO-LITIJUMOVO
JEDINJENJE

KVATERNERNA FOSFONIJUMOVA SO -
PREKURSOR VITIG-ovog (WITTIG)
REAGENSA

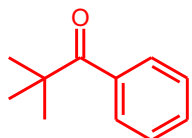
LITIJUMOVA SO NEKE AROMATIČNE
KARBOKSILNE PERKISELINE

REŠENJE

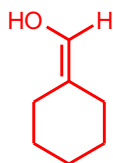
5.

Nacrtati precizne 2D strukturne formule jedinjenja koja odgovaraju tekstualnom opisu. U slučaju jonskih jedinjenja obavezno označiti tačan položaj pozitivne i negativne šarže odn katjon i anjon.

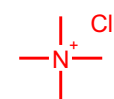
2p svaki,
18 p ukupno

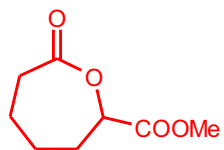
KETON KOJI NEMA
ENOLIZABILNIH *H* ATOMA

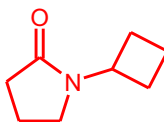
ENOLNI OBLIK NEKOG CIKLIČNOG
ALDEHIDA (NE ENOLATNI ANJON)

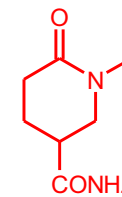
NEKA KVATERNERNA ALIFATIČNA
AMONIJUMOVA SO

SEDMOČLANI LAKTON SA
ESTARSKOM GRUPOM

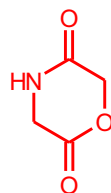
PETOČLANI LAKTAM SA
CIKLIČNIM SUPSTITUENTOM
NA AZOTU

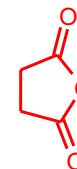
ŠESTOČLANI LAKTAM SA
ACIKLIČNIM SUPSTITUENTOM
NA AZOTU I PRIMARNOM
KARBOKSAMIDNOM GRUPOM

NAJJEJEDNOSTAVNIJI CIKLIČNI
TRI-ETAR (NE PEROKSID)

MONOCIKLIČNO JEDINJENJE
SA RAZDVOJENOM LAKTONSKOM I
LAKTAMSKOM GRUPOM

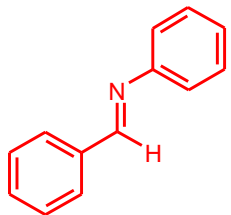
JEDAN CIKLIČNI ANHIDRID

REŠENJE

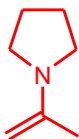
6.

Nacrtati precizne 2D strukturne formule jedinjenja koja odgovaraju tekstualnom opisu. U slučaju jonskih jedinjenja obavezno označiti tačan položaj pozitivne i negativne šarže odn katjon i anjon.

2p svaki,
18 p ukupno

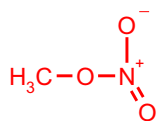
JEDAN AROMATIČNI IMIN

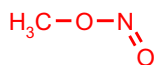
JEDAN ALIFATIČNI ENAMIN

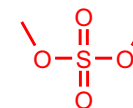
CIKLIČNI TIOACETAL ACIKLIČNOG KETONA

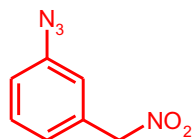
ESTAR AZOTNE KISELINE I
NEKOG ALKOHOLA
(alikal-nitrat)

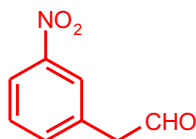
ESTAR AZOTASTE KISELINE I
NEKOG ALKOHOLA
(alikal-nitrit)

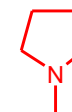
ESTAR SUMPORNE KISELINE I
NEKOG ALKOHOLA

AROMATIČNI AZID SA ALIFATIČNOM
NITRO GRUPOM

AROMATIČNO NITRO JEDINJENJE
SA ALIFATIČNOM ALDEHIDNOM GRUPOM

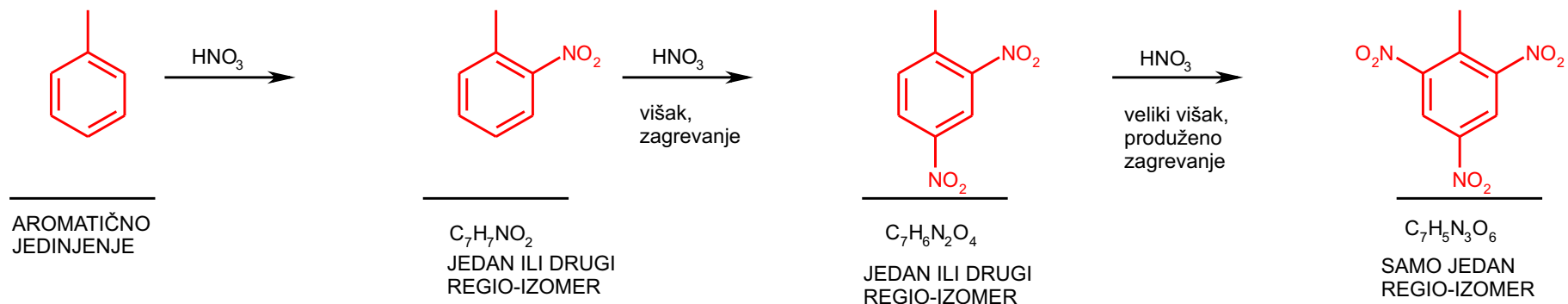

TERCIJERNI CIKLIČNI AMIN

REŠENJE

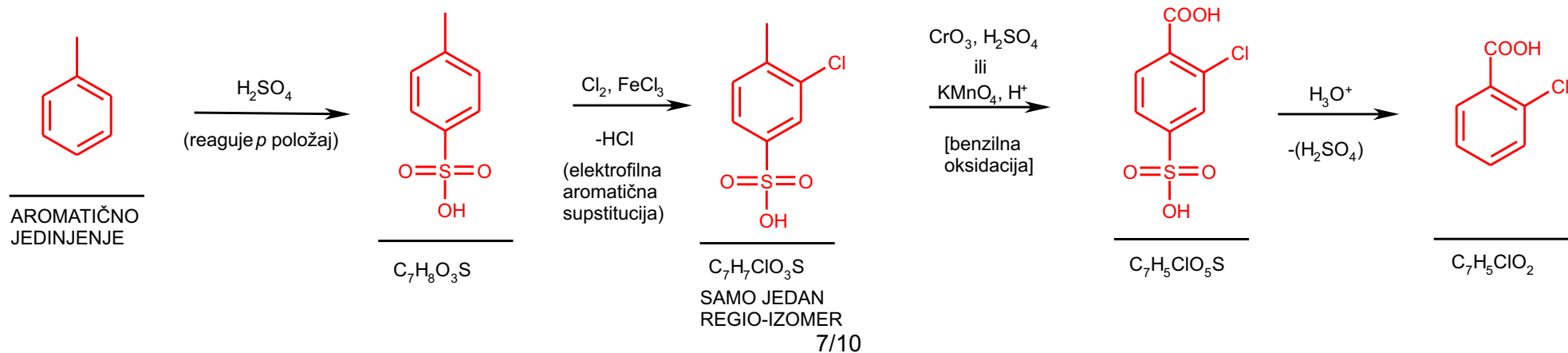
7. Prikazana je jedna elektrofilna aromatična supstitucija u 3 faze. Nacrtati tačne strukture polaznog jedinjenja, intermedijera i krajnjeg proizvoda. Striktno obrati pažnju na direkcioni efekat grupa (tj. da li je o, p ili m).

8 p

8. Prikazana je transformacija jednog aromatičnog jedinjenja u 4 faze. Nacrtati tačne strukture polaznog jedinjenja, intermedijera i krajnjeg proizvoda. U fazama elektrofilne aromatične supstitucije striktno obrati pažnju na direkcioni efekat grupa (tj. da li je o, p ili m).

10 p

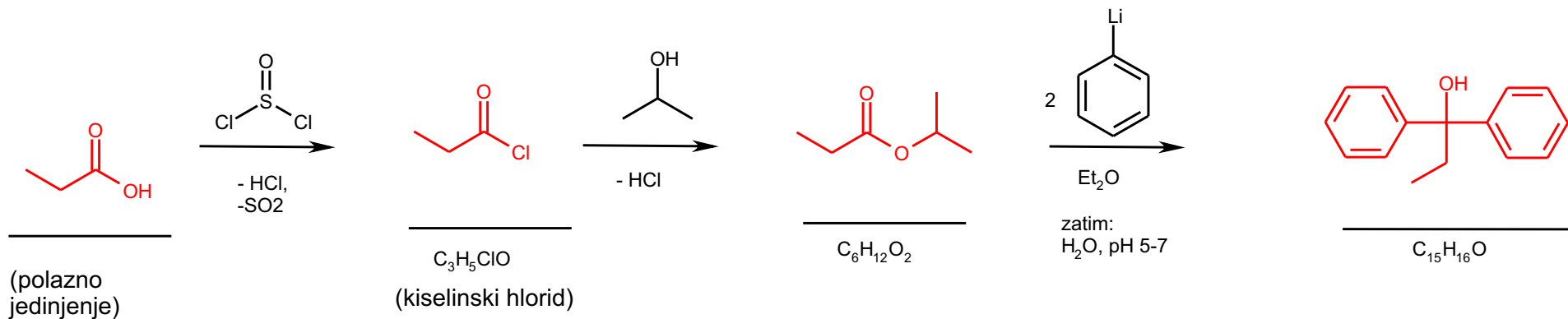

REŠENJE

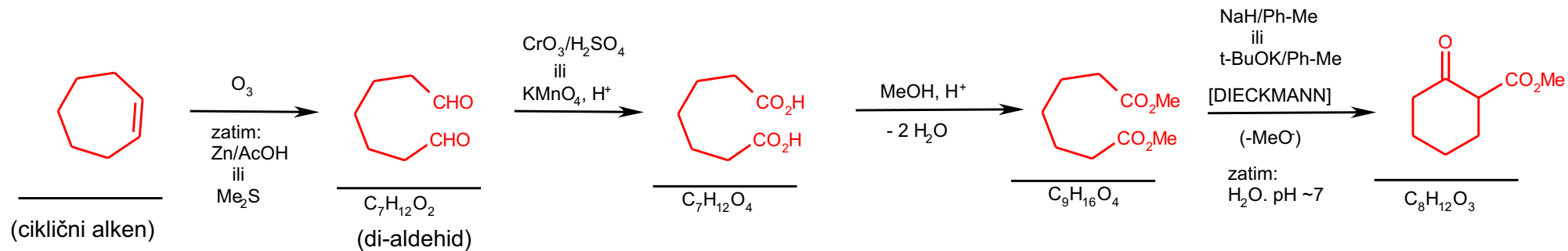
9. Prikazana je sinteza u 3 faze. Nacrtati tačne strukture polaznog jedinjenja, intermedijera i krajnjeg proizvoda.

8 p

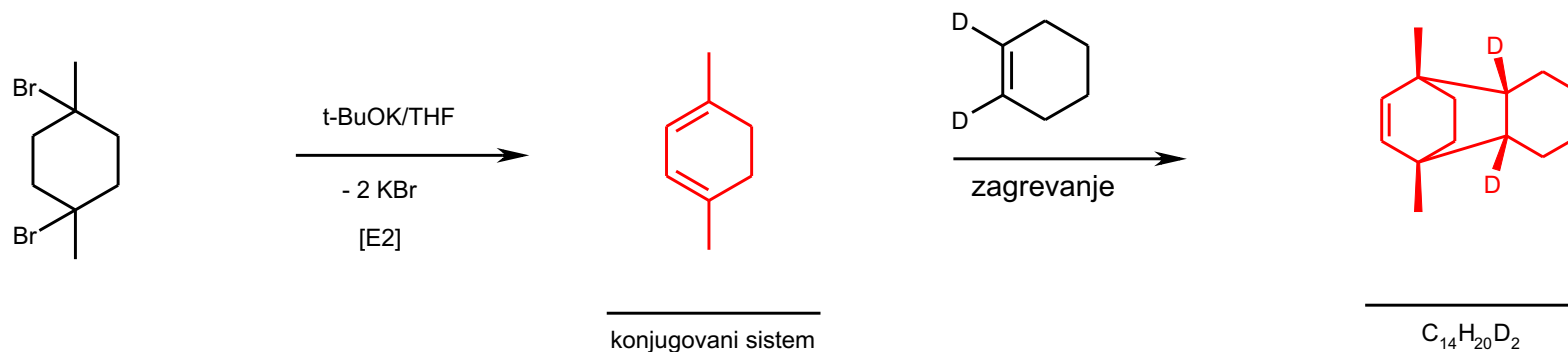
10. Prikazana je transformacija cikličnog alkena u 4 faze. Nacrtati tačne strukture polaznog jedinjenja, intermedijera i krajnjeg proizvoda.

10 p

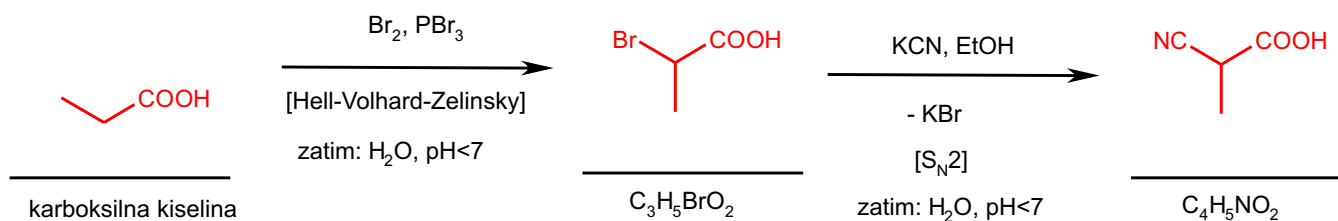
REŠENJE

11. Prikazana je sintetička transformacija u dve faze. Nacrtati tačne strukture intermedijera i krajnjeg proizvoda. Obavezno označiti tačnu relativnu stereochemiju supstituenata u krajnjem proizvodu, koristeći klinaste formule, uključujući i atome deuterijuma (D).

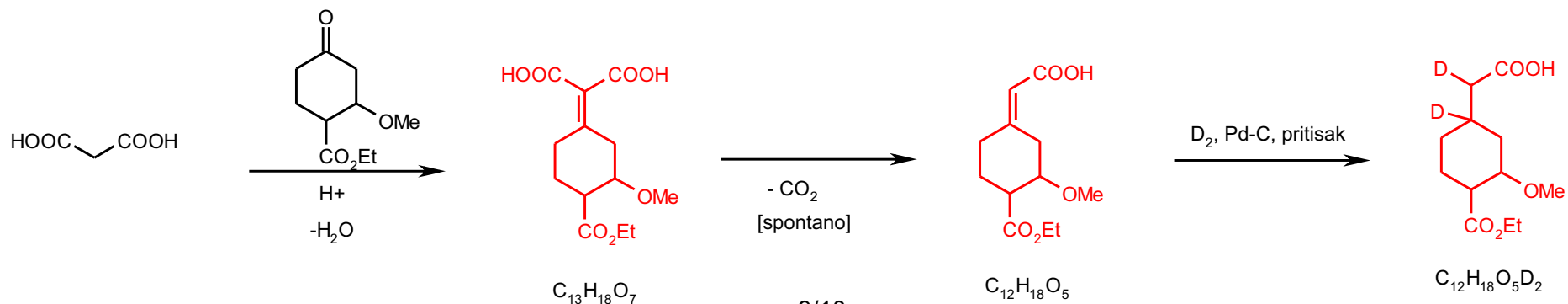
6 p

12. Prikazana je sintetička transformacija u dve faze. Nacrtati tačne strukture polaznog reaktanta, intermedijera i krajnjeg proizvoda.

6 p

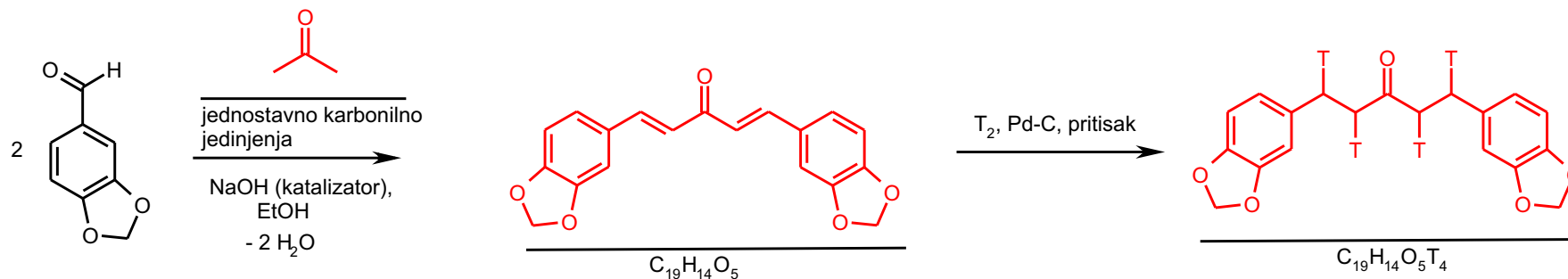
13. Prikazana je sintetička transformacija u tri faze. Nacrtati tačne strukture intermedijera i krajnjeg proizvoda. Obavezno označiti tačan položaj atoma deuterijuma, D, u krajnjem proizvodu.

6 p

REŠENJE

14. Prikazana je reakcija jednostavnog karbonilnog jedinjenja u dve faze. Nacrtati tačne strukture karbonilnog jedinjenja, intermedijera i krajnjeg proizvoda. Obavezno označiti tačne položaje svih atoma tricijuma (T) u krajnjem proizvodu.

15. Prikazana je sintetička transformacija cikličnog ketona u dve faze (Robinson-ova anelacija). Nacrtati tačne strukture polaznog jedinjenja, intermedijera i krajnjeg proizvoda.

